

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

**УКРАЇНА І СВІТ:
ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНА ЕЛІТА ТА СОЦІАЛЬНИЙ
ПРОГРЕС**

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ**

18 – 19 квітня 2018

дослідити це явище ще краще, тому ця тема завжди буде пов'язана з вивченням культури, національних особливостей та історії України.

Полупанов Д.
ХНПУ ім. Г. С. Сковороди

ЄВРЕЙСЬКЕ ПИТАННЯ У ПОЛІТИЦІ П. М. ВРАНГЕЛЯ

У часи громадянської війни євреї нерідко підпадали під погроми з боку білого та червоного рухів. Актуальним є вивчення питання взаємовідносин національних меншин з населенням України. Тому для дослідників цікавим буде відношення уряду П. М. Врангеля до єврейського населення. Під час свого правління А. І. Денікін виявився нездатним подолати єврейські погроми. Серед частини солдатів та офіцерів було популярне чорносотенне гасло «Бий жидів, рятуй Росію».

Після приходу до влади, П. М. Врангель виступив проти утиску євреїв, вважаючи єврейські погроми «державним лихом». Війська, що займалися єврейськими погромами, Головнокомандувач вважав такими, що вийшли з-під контролю: «Вранці вони громлять євреїв, а до вечора вони почнуть громити інше мирне населення». П. М. Врангель докладав великих зусиль, щоб спинити єврейські погроми.

На думку посла тимчасового уряду во Франції В. О. Маклакова, уряд П. М. Врангеля був практично «позбавлений антисемітизму». Перш за все посол пояснює це невеликою територією, що дозволяло утримувати війська та населення від погромів та політичною волею П. М. Врангеля.

Один з засновників «Союза для достижения полноправия еврейского народа в России (1905)» Г. Б. Сліозберг свідчить, що генерал О. П. Кутепов зумів утримати війська від єврейських погромів. Особисто генерал вважав, що єврейське населення може «брати участь якщо не в знищенні більшовиків, то щонайменше у встановленні порядку в тому хаосі, який, на жаль, неминуче буде супроводжувати перехід від більшовицького режиму до сильної правильної і демократичної державної влади в Росії.»

Видавець та редактор газети «Общедело» В. Л. Бурцев вважав, що ці заходи для упередження єврейських погромів були малодієвими, «тому юдофоби у Криму від заходів, які впроваджувалися проти них, мало постраждали та продовжують робити свою рокову справу».

У Криму зберіглась сильна антисемітська течія представлена

духовенством, військовими, селянством та інтелігенцією. В. Л. Бурцев звинувачував в антисемітизмі генерала Я. О. Слащова-Кримського. За юдофобські позиції П. М. Врангелем було звільнено голову відділу друку Г. В. Немировича-Данченка. Антисемітські настрої, за оцінкою В. О. Маклакова, більшою мірою проявлялись у Руській Православній церкві. Основним ідеологом антисемітизму у Криму вважався священник В. І. Востоков, який «перетворився на справжнього ярого чорносотенця та юдофоба». Він та його прихильники закликали спільноту до організації єврейських погромів.

Більш помірковану позицію у порівнянні з В. І. Востоковим, на думку В. О. Маклакова, займав ординарний професор кафедри політекономії, протоієрей Ялтинського собору С. М. Булгаков, який виступав проти єврейських погромів але «схвалив, якщо не межу осілості, то заборону поступати на державну службу й взагалі правові обмеження єврейства».

Ми розглянули особливості урядової політики щодо єврейської спільноти у Криму. П. М. Врангель виступав проти єврейських погромів. Головнокомандувач звільняв співробітників уряду за юдофобські позиції. Ці заходи за свідченням сучасників не завжди досягали мети. На нашу думку прагнення до єврейських погромів могло бути викликане низьким життєвим рівнем населення та релігійною нетерпимістю.

Сінгх С.С.
НТУ «ХП»

ОБРАЗ ЗОВНІШНЬОГО ВОРОГА В РАДЯНСЬКІЙ ПЛАКАТНІЙ ПРОДУКЦІЇ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

З першої половини ХХ століття вогнепальна зброя часто поступалася місцем зброї інформаційній, яка вражає масово і непомітно для вражених. Інформація завжди була і є найціннішим і ефективним інструментом в боротьбі з противником. Відтак, вивчення образу ворога в радянській пропаганді на прикладі плакатної продукції є актуальним завданням історії України.

Проблема образу зовнішнього ворога в радянській плакатній продукції частково висвітлена у працях В. Шайкана, Д. Шалигіної, М. Михайлюк. Проте комплексна наукова праця, в якій було б досліджено образ ворога у радянському плакаті в історіографії не існує.

Під «образом ворога» розуміється уявлення, що створюється у